

De organen van de gemeente

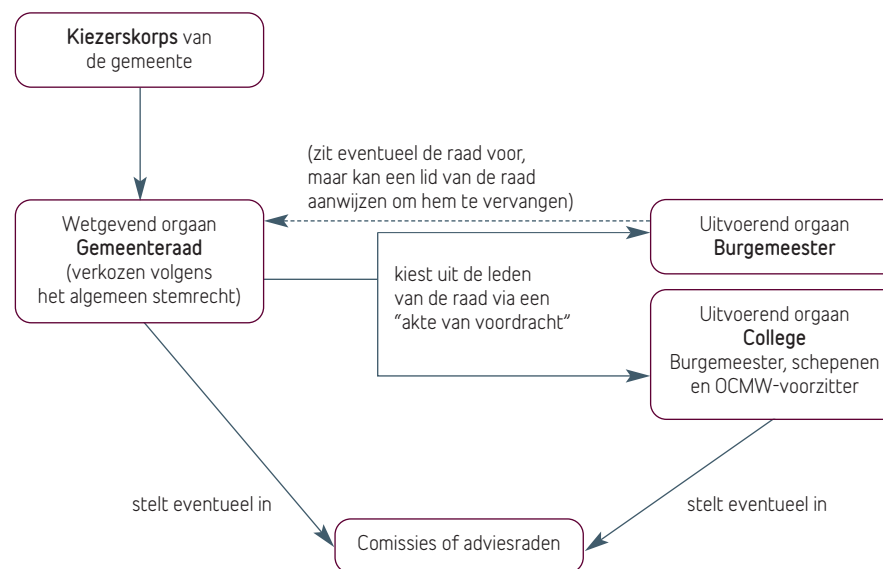
De gemeente wordt bestuurd door **drie organen**: de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen (dat in Wallonië “collège communal” heet) en de burgemeester.

De gewesten (het Vlaams en het Waals), die voortaan bevoegd zijn voor de organieke wetgeving van de gemeenten, hebben de manier gewijzigd waarop die organen worden geïnstalleerd, alsook de wijze waarop de burgemeester wordt benoemd. Voor de Brusselse gemeenten blijven de vroegere bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet vrijwel ongewijzigd.

- De **gemeenteraad** is het **wetgevende** orgaan van de gemeente. Hij bestaat uit de gemeenteraadsleden die werden verkozen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. De gemeenteraadsverkiezingen vinden altijd plaats op de tweede zondag van oktober (de volgende zijn op 14 oktober 2012). De leden van de gemeenteraad worden voor een periode van zes jaar verkozen volgens het rechtstreeks algemeen kiesrecht. Alle burgers van de Europese Unie hebben stemrecht en zijn verkiesbaar in de gemeente waar ze wonen. De niet-Europese onderdanen daarentegen, hebben enkel stemrecht.
- Een aantal schepenen wordt verkozen uit de leden van de gemeenteraad. Met de burgemeester vormen ze het **college van burgemeester en schepenen**, dit is het **uitvoerende** orgaan van de gemeente. Het college zorgt voor het “dagelijkse” bestuur van de gemeente en is belast met de uitvoering van de besluiten van de gemeenteraad. Door de hervorming van het gemeenterecht in het Waals Gewest spreekt men daar voortaan van het “**collège communal**”. In Wallonië en in Vlaanderen omvat het college naast de burgemeester en de schepenen ook nog de voorzitter van het OCMW. Dit college moet ook samengesteld zijn uit vertegenwoordigers van beide geslachten en moet verantwoording afleggen aan de raad (via het indienen van een meerderheidspact en het systeem van de constructieve motie van wantrouwen).
- In Wallonië en Brussel wordt de gemeenteraad voorgezeten door de **burgemeester**, die van rechtswege ook de voorzitter is van het college van burgemeester en schepenen. Het Vlaamse gemeentedecreet daarentegen, biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om een voorzitter te kiezen uit zijn leden en dit hoeft niet noodzakelijk de burgemeester

te zijn. Volgens de cijfers van 2010 zou een derde van de Vlaamse gemeenten sinds 2007 een andere voorzitter hebben aangeduid dan de burgemeester. Behalve het feit dat de burgemeester de eerste burger van de gemeente is, is hij ook de vertegenwoordiger van de hogere overheid in de gemeente en beschikt hij in dit opzicht over specifieke bevoegdheden (vooral voor de naleving van de openbare orde en de administratieve politie). Terwijl hij vroeger door de koning op voordracht van de raad en nadien door de Vlaamse of Waalse Raad (sinds 2002) werd benoemd, zal hij in Wallonië automatisch van rechtswege worden aangewezen op basis van het resultaat van de verkiezingen. De burgemeestersssjerp gaat dan immers naar de kandidaat die het hoogste aantal voorkeurstemmen behaalt van de belangrijkste lijst die deel uitmaakt van de gemeentelijke meerderheid. In Vlaanderen en Brussel benoemt de gewestregering de burgemeester uit de verkozenen voor de gemeenteraad op basis van een akte van voordracht. In Vlaanderen wordt het college van burgemeester en schepenen samengesteld op basis

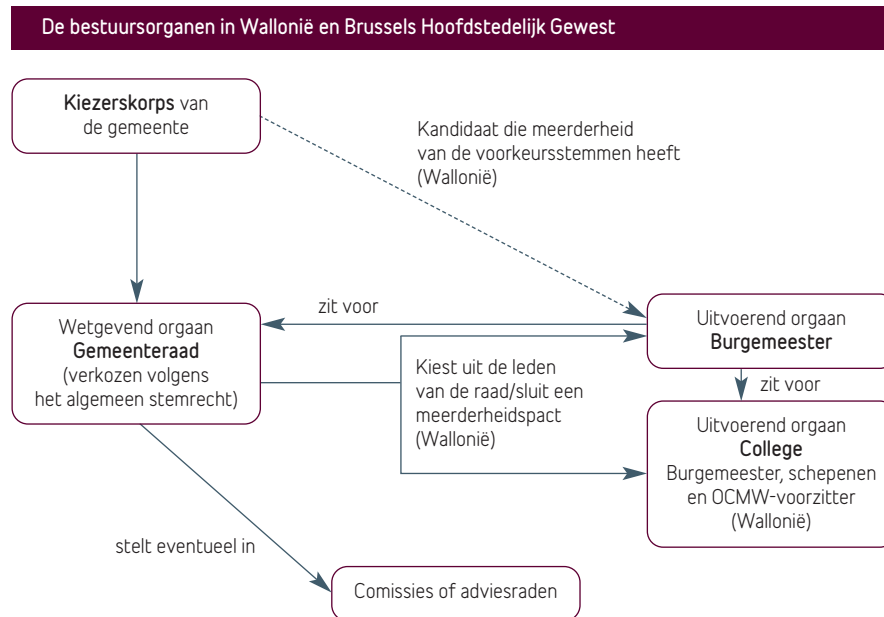
De bestuursorganen in Vlaanderen

van een gezamenlijke voordrachtsakte. Als die voordrachtsakte voldoet aan de decreetale bepalingen, neemt de raad akte van de samenstelling van het college. De voordrachtsakte kan tevens een einddatum voorzien in de loop van de legislatuur, voor het mandaat van de burgemeester, van schepenen of van de voorzitter van de gemeenteraad, en kan zijn of hun opvolger(s) al aanduiden.

We vermelden nog dat:

- het aantal gemeenteraadsleden en schepenen bepaald wordt op basis van het aantal inwoners van de gemeente. Het aantal raadsleden varieert van 7 (in gemeenten met minder dan 1 000 inwoners) tot 55 (in gemeenten met meer dan 300 000 inwoners). Het aantal schepenen schommelt respectievelijk tussen 2 en 10. De hervorming van de Waalse Code de la démocratie locale et de la décentralisation betekent voor de Waalse gemeenten met minder dan 20 000 inwoners dat ze tegen 1 oktober 2012 één schepen minder moeten hebben;
- de gemeenteraad wordt door het college bijeengeroepen telkens wanneer de gemeentelijke aangelegenheden het vereisen en in elk geval minstens tien keer per jaar. De stemming over de begroting of het budget vindt (theoretisch) plaats op de eerste maandag van oktober.

Verantwoordelijke uitgever: Dirk Smet, Belfius Bank, Pachecolaan 44, 1000 Brussel
RPR Brussel BTW BE 0403.201.185 – JUNI 2012

